

СТАНОВИЩЕ

от доц. Мариела Филипова, д-р

относно дисертационен труд на тема: „Проучване на ефекта от приложена кинезитерапевтична методика върху функционалния дефицит при болни след неврохирургично лечение на дегенеративни спинални заболявания”

представен от:

Цветелина Бижева,

за присъждане на образователната и научна степен „ДОКТОР“ по научна специалност Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка (включително лечебна физкултура) в професионално направление 7.4. Обществено здраве с научен ръководител: проф. Даниела Любенова

Дегенеративните спинални заболявания са сериозен медико-социален проблем. Те са едни от най-често срещаните патологии в неврологичната и неврохирургичната практика. Съкратеният болничен престой и иновативни оперативни техники налагат приложение на ранна кинезитерапия като цялостен подход за пълното възстановяване на пациента.

Предвид всичко това смятам, че темата на представения дисертационен труд е особено актуална и интересна.

Настоящата разработка е правилно структурирана, изложена в обем от 177 страници. В нея е включена и библиография с 232 литературни източници, от които 35 на кирилица, 194 на латиница и 3 интернет сайта. Авторите са цитирани правилно. Трудът е онагледен с 15 таблици, 18 фигури и достоверен снимков материал. Налични са 6 приложения.

Литературният обзор е разработен в пряка връзка с темата на проучването и е структуриран правилно, според изискванията за този вид

научни разработки. В съдържанието са обособени два раздела, включващи въведение, обширен литературен обзор, методология на проучването, резултати и анализ, изводи и препоръки за практиката, приложени във вид на ръководство за практически упражнения.

Всичко това показва правилния научен подход на авторката към изучавания проблем и подпомага извеждането на обширна работна хипотеза.

Целта и задачите на докторския труд са формулирани кратко и точно, което осигурява систематизиран подход при провеждане на проучването. Организацията на изследването и контингента са добре прецизирани, като в процеса на проучването са формирани две групи – експериментална и контролна. Общият брой на изследваните е 80 пациента със средна възраст на контингента $61,5 \pm 10,9$ години. Проучването е осъществено за период от 3 години (2014-2017 г.) в болница „Софиямед“ ООД гр. София, отделение по неврохирургия. Продължителността на хоспитализацията е 4 дни. Проведено е едномесечно изследване върху терапевтичния ефект на специализирана кинезитерапевтична методика.

В методите на изследване са включени подходящи диагностични тестове като Краус-Вебер тест, FGA, ВАС и др. Прави много добро впечатление използването на скала за определяне качеството на живот – SF- 36. Тестовата батерия е достатъчна за осигуряване на данни за проверка на работната хипотеза.

Кинезитерапевтичната програма се прилага в два етапа – в болнична обстановка и като допълнителен комплекс за самостоятелно изпълнение в домашни условия. Уместно са включени упражнения за статична мускулна сила на трупа, приложни упражнения, техники от PNF, обучение във вертикализация от страничен лег и обучение в ходене.

Получените резултатите са обработени с програма за статистическа обработка SPSS Версия 19.0. Разликите между началните и крайните

измервания на всички групи показват статистическа значимост. Те са добре онагледени и кореспондират с поставените задачи. Използван е методът на честотен анализ, както и непараметрична статистика. Данните са анализирани коректно. Въз основа на получените резултати и обсъждането им са направени пет извода, които обективно отразяват представения фактически материал. Приносите, формулирани от докторантката, съответстват на анализа и изводите от проведеното изследване. Те са с реална полза и приложение за ежедневната практика. Искам специално да отбележа най-съществените от тях, без да омаловажавам останалите. Това са:

1. Проучени са и са обобщени научните изследвания в областта на кинезитерапията след неврохирургична интервенция при дегенеративни спинални заболявания.
2. За първи път в България се провежда 1-месечно изследване на въздействието на кинезитерапия при постоперативен контингент от пациенти. Разработена е и приложена комплексна методика, обединяващи съчетанието на кинезитерапия след оперативна намеса и в по-късен етап в домашни (амбулаторни) условия.
3. Проучено е въздействието на специален комплекс от кинезитерапевтични упражнения върху пациенти с дегенеративни спинални заболявания и влиянието му върху качеството на живот.

Заключение:

Дисертационният труд показва, че докторантката притежава задълбочени теоретични знания, работи прецизно и проявява способност за провеждане на самостоятелни и иновативни научни изследвания.

Представеният дисертационен труд, е оригинална разработка, която отговаря на минималните национални изисквания на ЗРАСРБ (налични 30 точки от публикации в нереферирани списания с научно рецензиране), на

Правилника за неговото приложение и на Правилника за развитие на академичния състав на НСА „Васил Левски“. Няма наличие на плагиатство.

Затова си позволявам да предложа на Уважаемото научно жури да присъди на Цветелина Станимирова Бижева образователната и научна степен „доктор“.

Гласувам с положителен вот!

14.12.2018 г.

гр. Благоевград

Изготвил становището:

(доц. Мариела Филипова, д-р)

STANDPOINT

by Assoc. prof. Mariela Filipova, PhD

**on dissertation on "Study of the effect of applied kinesitherapeutic method
on functional deficiency in patients after neurosurgical treatment of
degenerative spinal diseases"**

presented by Tsvetelina Bijeva,

**for awarding the educational and scientific degree "Doctor" in scientific
specialty Theory and Methodology of physical education and sports
training (including healing gymnastics) in the professional field 7.4. Public
Health**

Senior research coordinator: Prof. Daniela Lyubenova, PhD

Degenerative spinal diseases are a serious medical-social problem. They are one of the most common pathologies in neurological and neurosurgical practice. The shortened hospital stay and innovative surgical techniques require the use of early kinesitherapy as a comprehensive approach to complete recovery of the patient.

In view of all this, I believe that the subject of the presented dissertation is particularly relevant and interesting.

The present work is properly structured, exposed in a volume of 177 pages. It also includes a bibliography of 232 literary sources, of which 35 in Cyrillic, 194 in Latin and 3 in the Internet websites. Authors are quoted correctly. The work is illustrated with 15 tables, 18 figures and credible picture material. There are 6 applications available.

The literary review has been developed in direct connection with the subject of the study and is structured correctly according to the requirements for this type of research. The content includes two sections, including an introduction, extensive literature review, survey methodology, results and

analysis, lessons learned and practice recommendations, applied in the form of a manual for practical exercises.

All this shows the author's correct scientific approach to the problem being studied and helps to produce a broad working hypothesis.

The purpose and tasks of doctoral work are formulated briefly and accurately, which provides a systematic approach to conducting the study. The organization of the study and the contingent are well-defined, with two groups - experimental and control groups, being formed in the course of the study. The total number of subjects studied was 80 patients with an average age of 61.5 ± 10.9 years. The study was conducted over a period of 3 years (2014-2017) at Sofia Medical Hospital, Sofia, Department of Neurosurgery. The duration of hospitalization is 4 days. A one-month study was conducted on the therapeutic effect of a specialized kinesitherapeutic method.

Appropriate diagnostic tests such as Krauss-Weber test, FGA, VAS, etc. are included in the methods of study. It makes a very good impression using the MOS 36-Item Short Form Health Survey (SF-36). The test battery is sufficient to provide data to verify the working hypothesis.

The kinesitherapeutic program is implemented in two stages - in a hospital setting and as an additional home-alone self-fulfillment complex. Appropriate include static muscle strength exercises, applied exercises, PNF techniques, side-leg verticalization training and walking training.

The results obtained are processed with the SPSS Version 19.0 Statistical Processing Program. The differences between the initial and final measurements of all groups are statistically significant. They are well illustrated and correspond with the tasks. The method of frequency analysis as well as non-parametric statistics is used. The data is analyzed correctly. Based on the results obtained and the discussion, five conclusions have been made that objectively reflect the presented factual material. The contributions formulated by the PhD student correspond to the analysis and conclusions of the conducted research.

They are a real benefit and application for everyday practice. I want to note especially the most important of them, without neglecting others. These are:

1. Research on kinesitherapy after neurosurgical intervention in degenerative spinal disorders has been investigated and summarized.
2. For the first time in Bulgaria, a 1-month study of the effect of kinesitherapy in a postoperative patient contingent was conducted. A complex methodology has been developed, combining the combination of kinesitherapy after surgery and later in home (outpatient) conditions.
3. The impact of a special complex of kinesitherapeutic exercises on patients with degenerative spinal diseases and its impact on quality of life has been studied.

Conclusion:

The dissertation thesis shows that the Ph.D. student has in-depth theoretical knowledge, works precisely and demonstrates the ability to conducting independent and innovative research.

The present dissertation is an original work that meets the minimum national requirements of the Academic Staff Development Law (available 30 points from publications in non-referenced journals with scientific review), the Regulations for its application and the Rules for Development of the Academic Staff of the NSA "Vasil Levski". There is no plagiarism.

That is why I allow myself to propose to the Honorable Scientific Jury to award to Tzvetelina Stanimirova Bijeva the educational and scientific degree "Doctor".

I vote with a positive vote!

14.12.2018

Blagoevgrad

.....

(Assoc. Prof. Mariela Filipova, PhD)

